

10. Placené cloudové služby

Jedním z projevů digitalizace v podnikatelském sektoru je využívání služeb cloud computingu, kdy podniky využívají poskytovaný úložný prostor, služby nebo programy dostupné z internetu prostřednictvím vzdáleného přístupu např. pomocí webového prohlížeče¹. Obliba využívání cloudových služeb roste, a to především mezi velkými firmami. Cloudové služby mohou být bezplatné, častěji ale podniky využívají zpoplatněné služby, které se pro ně pojí s více výhodami. Nejčastěji využívanými cloudovými službami jsou e-mail, internetová úložiště k ukládání souborů a jiných firemních dat a cloudové kancelářské programy.

Hlavní zjištění

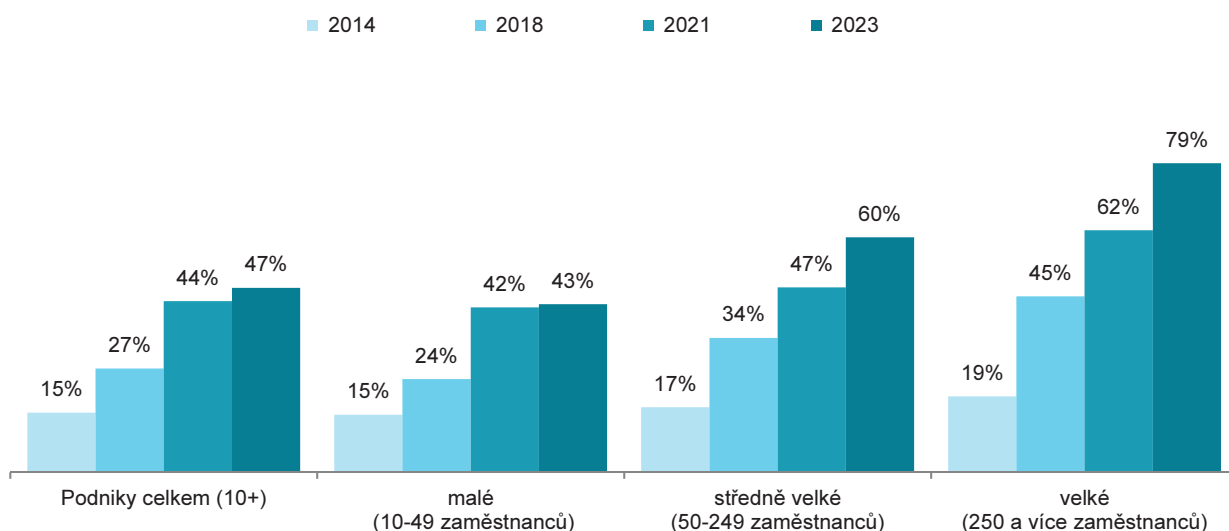
- V roce 2023 využívalo **některou ze služeb placeného cloudu** 47 % podniků s deseti a více zaměstnanci v Česku a jejich podíl se **od roku 2014 zvýšil více než trojnásobně**. Placený cloud používalo 79 % velkých, 60 % středních a 43 % malých firem. Podíl velkých podniků používajících placené cloudové služby se oproti roku 2014 zvýšil dokonce více než čtyřikrát.
- Z hlediska **sledovaných odvětví** nalezneme nejvyšší podíl firem využívajících placených cloudových služeb v odvětví nazvaném Informační činnosti (CZ NACE 63), kam patří činnosti související se zpracováním dat, poskytováním informací a webovými vyhledávacími portály. V tomto odvětví využívalo placené cloudové služby v roce 2023 více než 90 % firem s deseti a více zaměstnanci. Následují firmy působící v oblasti IT (CZ NACE 62: 82 %), v reklamě a průzkumu trhu (CZ NACE 73: 79 % podniků) nebo cestovní agentury a kanceláře (CZ NACE 79), z nichž cloud computing používá 72 %. Naopak v odvětví doprava a skladování nebo ve stravování a pohostinství nakupuje cloudové služby jen zhruba třetina firem.
- **Tuzemské podniky nakupují a využívají více druhů cloudových služeb**. 43 % z těch podniků, které používají cloud, nakupovalo pět nebo i více cloudových služeb. Tři podniky z deseti nakupovaly v roce 2023 tři nebo čtyři druhy cloudových služeb. Pouze jednu cloudovou službu využívalo 12 % podniků používajících cloud a dvě služby používalo 16 % podniků nakupujících cloudové služby.
- Podniky nejčastěji využívaným cloudem je v Česku placený **cloudový e-mail**, v roce 2023 jej využívalo 42 % všech podniků s deseti a více zaměstnanci, tedy téměř 90 % podniků, které používaly cloudové služby. Placená **internetová úložiště a cloudové kancelářské programy** využívalo ve stejném roce 31 % všech tuzemských podniků, tedy více než dvě třetiny těch, které používají cloudové služby.
- Polovina podniků používajících cloudové služby (23 % všech podniků s 10 a více zaměstnanci v Česku) platí za cloudový **bezpečnostní software**, tedy např. za antivir nebo správu přístupu do sítě. **Finanční nebo účetní cloudové aplikace** používalo 44 % subjektů používajících cloudové služby (21 % všech podniků 10+). Podobně často používaly tuzemské podniky cloudové systémy pro práci **s databázemi** (19 % všech podniků; 41 % podniků používajících cloud).
- Méně často jsou pak z placených cloudových služeb využívány **ERP systémy** pro řízení celého podniku (v roce 2023 je používalo 9 % všech podniků, resp. 18 % podniků používajících cloud) či **CRM aplikace** pro správu a využití informací o firemních zákaznících (používalo je 9 % všech podniků; 20 % podniků používajících cloud). 11 % firem v Česku (resp. čtvrtina používajících cloud) v roce 2023 platilo za cloudový **výpočetní výkon** pro provoz vlastních firemních aplikací a 8 % subjektů (resp. 16 % z uživatelů cloudu) používalo **výpočetní platformu** poskytující možnost hostovat prostředí pro vývoj, testování a nasazování aplikací do provozu.
- Používání placených cloudových služeb je poměrně rozšířené i v ostatních **zemích EU27**. V roce 2023 využívalo placený cloud computing v průměru EU27 již 45 % podniků. Firmy v Česku jsou tedy v tomto ukazateli mírně nad průměrem Unie. Placené služby cloud computingu používají nejčastěji podniky

¹ Cloud computing se vyskytuje ve třech nejznámějších modelech: poskytuje infrastrukturu jako službu (IaaS; Infrastructure as a service), stále častěji také software jako službu (SaaS; Software as a service) nebo platformu jako službu (PaaS; Platform as a service), tj. možnost využívat operační systémy, systémy pro správu databází či nejrůznější vývojové nástroje. Mezi hlavní poskytovatele cloudových služeb patří Google (např. placený Gmail pro elektronickou poštu, Google Docs, Google Cloud SQL, Disk Google – Google Drive) a Microsoft (např. Microsoft Outlook, Office 365, Microsoft SQL Azure Database, OneDrive).

v severských státech, především ve Švédsku (78 %) a Finsku (72 %). Stejně jako v České republice, i v ostatních zemích EU platí, že placené služby cloud computingu využívají výrazně častěji velké firmy a firmy působící v odvětvové sekci CZ-NACE J nazvané Informační a komunikační činnosti.

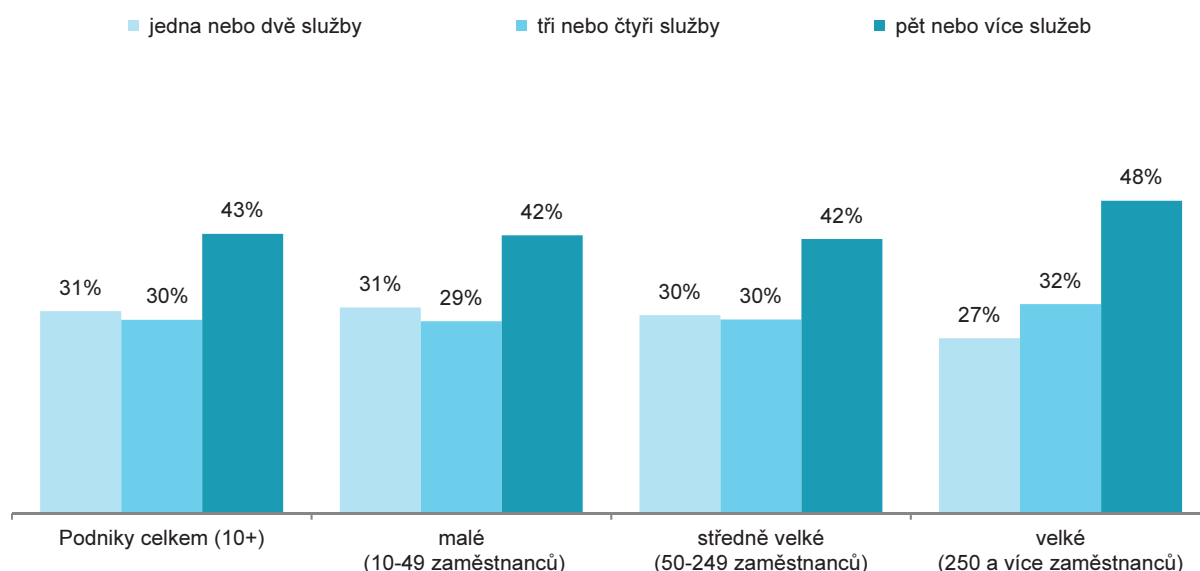
- Z typů placených cloudových služeb vévodí i v evropském žebříčku využívání cloudové elektronické pošty a dále pak ukládání dat na úložišti dostupném prostřednictvím internetu a používání cloudových kancelářských programů. Pořadí ostatních typů cloudových služeb využívaných podniky v průměru EU je totožné jako v ČR.

Graf 10.1: Podniky v ČR využívající placené cloudové služby

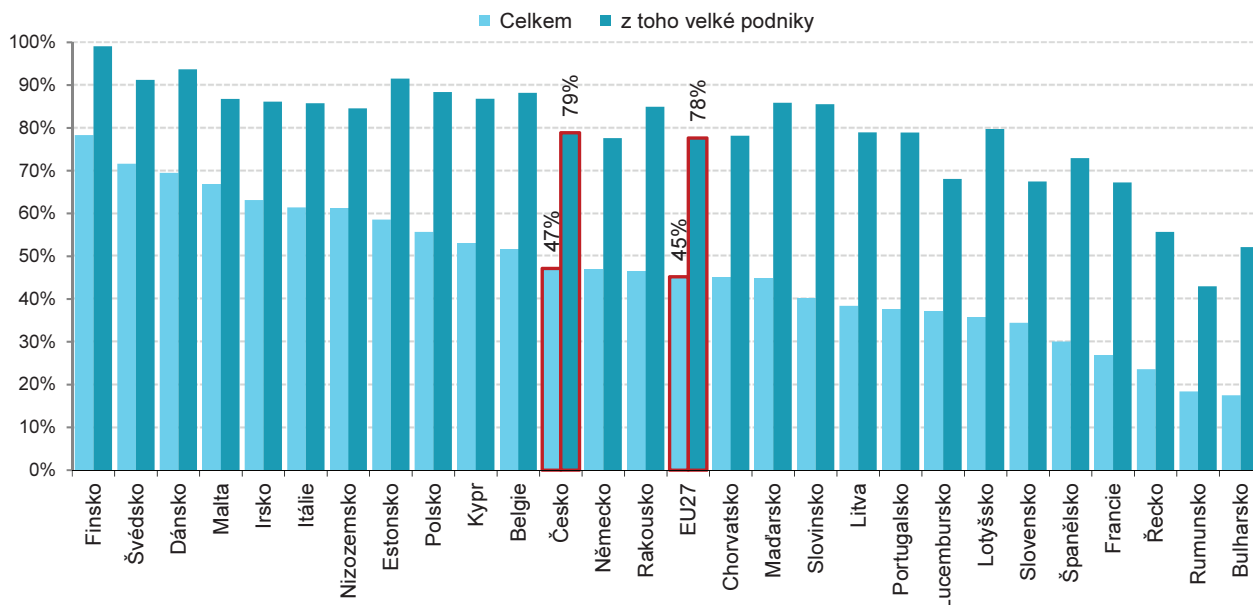
% z celkového počtu podniků v dané velikostní skupině v daném roce

Graf 10.2: Podniky v ČR podle počtu nakupovaných cloudových služeb; 2023

% z celkového počtu podniků používajících placené cloudové služby

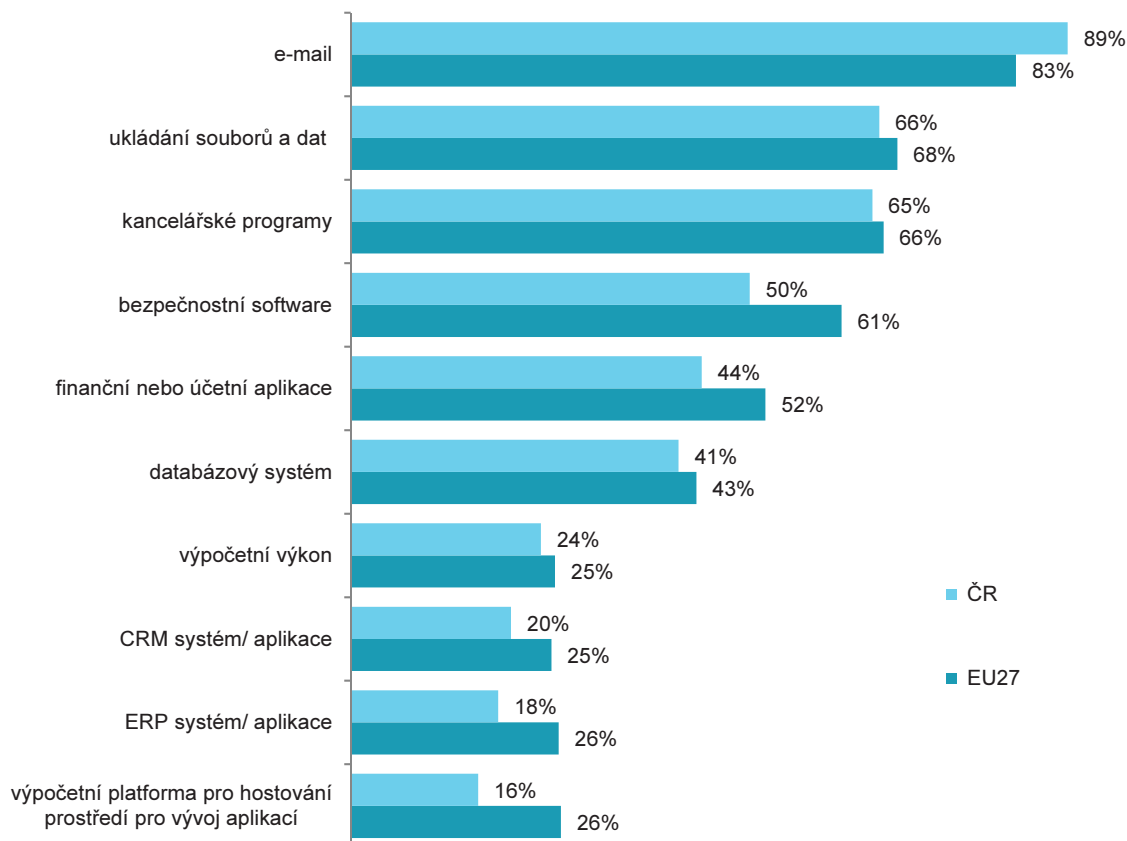
Graf 10.3: Podniky v zemích EU využívající placené cloudové služby; 2023

% z celkového počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2023

Graf 10.4: Podniky v ČR a zemích EU27 využívající následující cloudové služby; 2023

% z celkového počtu podniků s 10 a více zaměstnanci používajících placené cloudové služby

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2023

Zdroj: Český statistický úřad